

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes Juridico-Theologicæ De Jure, & Justitia

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum ; [Graz], 1714

§. III. An sola justitia commutativa obliget ad restitutionem?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40013

Hinc Judex inferior nequit p̄nam remittere, quia secundum leges à Principe laras tenetur bonum commune procurare, potest autem Princeps: quia remissio, aut mitigatio p̄næ est declaratio clementiæ Judicis multum conducens ad bonum commune, cui etiam Princeps vi contractus saltem impliciti ex Justitia commutativa debet prospicere.

Verum quia tam supremus, quam inferior Judex est pars communis,

uterque hoc titulo tenetur ob bonum commune delicta vindicare? quapropter uterque duplici ex Justitia nempe commutativa & legali punit delicta: legalis enim ex suo motivo imperat executionem, quam exequitur commutativa.

Ex his concluditur, quod Judex ex commutativa Justitia debeat resarcire damna, quæ defectu vindicationis patitur communitas aut privatus offensus.

§. III.

An sola Justitia commutativa obliget ad restitutionem?

280 **R**espondeo affirmative cum ferè omnibus Theologis apud Gormaz *Disput. 1. n. 18. Ex S. Th. hic q. 62. Art. 1. in restitutione, inquit, attenditur equalitas justitia secundum compensationem rei ad rem, quod pertinet ad Justitiam commutativam.*

Probatur ea sola Justitia obligat ad restitutionem, quæ læsâ tollitur alicujus proprium, aut impeditur, ne fiat proprium, quod debebat fieri proprium, sed sola commutativa est talis, secus legalis, & distributiva, nam Petrus omittens elicere actum virtutis, aut eliciens eum, quin illum ordinet ad bonitatem Republicæ nihil ex hoc tenetur huic restituere, hinc Princeps, vel Respublica negligens bona communia conferre membris juxta meritorum proportionem ad nullam tenetur restitutionem, quia Petrus ibi nullum jus strictum in communitate, nec Prin-

ceps in membris ullum jus rigorosum violat, violaret autem si pacisceretur cum membris, quod juxta merita velit præmiare victoriosos contra hostem, quia tunc intervenit Justitia commutativa ex pacto resultans.

281. Objicies primò distributor bonorum communium non distribuens V. g. officia fideliter, id est, non servatâ proportionem geometricâ juxta particularium merita, peccat etiam contra Justitiam commutativam, ergo etiam commutativa distribuit bona communia secundum jus ad ea particularibus inhærens. Secundò iniqua distributio est contra jus proprietatis in casu, quo ex Testamento aliquo deberet communitas distribuere in particulares juxta cujusvis dignitatem, ergo etiam Justitia distributiva respicit jus strictum in membris, & obligat ad restitutionem,

N n

Re

Respondeo ad primum Distinguo antecedens peccat contra Justitiam commutativam titulo juris particularium nego antecedens, titulo juris proprietatis, quod habet Respublica adversus distributorem concedo antecedens; hic enim vi patet se obligat Reipublicæ, quod velit officia distribuere secundum dignitatem particularium, unde non fit stricta injuria his præteritis et si dignioribus, sed Rei-

publicæ, & huic ex Justitia commutativa tenetur resarcire damna ex indignè collatis officiis secuta, aut bona impedita, sic distincto antecedente nego consequentiam. Ad secundum Respondeo cum Lu. go ex S. Thom. quod eo casu non nisi apparenter esset distributio, re ipsa autem fore solutio ex Justitia commutativa ob jus ad rem vi Testamenti acquisitum in particularibus.

ARTICVLVS SECVNDVS.

De Injustitia in distributione sæcularium officiorum & Ecclesiasticorum beneficiorum.

§. I.

De vitio Justitiæ distributiæ circa officia sæcularia.

LEge hoc infra à num. 554.

§. II.

De vitio opposito justitiæ distributiæ circa beneficia Ecclesiastica.

DE hoc vide num. 557.

§. III.

Continuatur materia de vitio circa beneficia Ecclesiastica.

Quam lege infra à num. 566.

AR.